

“Piet Brander was een

Een interview met Jacobien van Drooge

*M*evrouw Jacobien van Drooge is, sinds zij in 1984 uit het bestuur van de Vogelwerkgroep Amsterdam stapte, erelid van de vereniging. Daarvoor was zij 15 jaar secretaris van en drijvende kracht achter de Vogelwerkgroep. Ruud Vlek en ik wilden haar interviewen in het kader van het tienjarig jubileum en deden dit op 12 juli 1998. Van Drooge was op het moment van interviewen ons enige erelid. Dit erelidmaatschap werd haar verleend voor haar uitzonderlijke verdiensten voor vogelend Amsterdam. Van Drooge was samen met de heer Brander de belangrijkste kracht achter de inventarisaties van het Amsterdamse Bos. Daarnaast was zij als secretaris van de werkgroep verantwoordelijk voor de continuïteit in de organisatie van Amsterdamse vogelaars.

Het interview vond plaats op een zomervrijdag, maar dat nam niet weg dat het donker weer was met veel regen. Wij bezochten Jacobien van Drooge in haar kamer in Amstelveen.

Tijdens het interview wilden wij het graag hebben over de ontwikkeling van haar als vogelaar, de organisatie en het bestuur van de Amsterdamse vogelclub, en – waar mogelijk – nog enige historische vragen beantwoord krijgen. Omdat Ruud Vlek mevrouw Van Drooge al langer kent had het interview meer het karakter van een gewoon gesprek. Om hiervan een duidelijk verslag te maken zijn opmerkingen over verschillende onderwerpen hieronder op vraag gerangschikt.

‘Hoe bent u ertoe gekomen natuur te gaan bestuderen?’

Ik kwam na mijn rechtenstudie te werken bij de KLM als directiesecretaresse. Je kon als vrouwelijke Meester toentertijd geen werk krijgen en ik heb toen Schoevers gedaan in 1935. De KLM organiseerde uitstapjes voor het personeel en op een van die uitstapjes werden wij door het Amsterdamse Bos geleid door Piet Brander. Ik vond dat een fantastische ervaring. Brander kon zo gloedvol vertellen over vogels, waardoor ik gelijk gewonnen was voor het vogelkijken.

Jacobien van Drooge en Piet Brander beg

bijzondere man en vogelaar”

Jan Hendrik van Oers

n jaren '50

‘Hoe waren uw eerste stappen als vogelkenner?’

Ik fietste iedere dag door het Amsterdamse Bos naar mijn werk en Brander liet mij het Bos ontdekken. Voor de excursies met Brander herkende ik nog geen Tjiftjaf. Ik ging vaak mee met Brander's wekelijkse excursies en ben vandaar uit ook organisatorisch actief geworden. Ik was onder andere actief in de stichting Vrienden van het Amsterdamse Bos. Verder was ik toen lid geworden van het IVN, waar ik een van de eerste gidsen werd. Ik ben toen opgeleid door broeder Theobold.

‘Wat vond u leuk aan vogelen in het Amsterdamse Bos?’

In eerste instantie was het de introductie in het vogels kijken en het Amsterdamse bos door Brander waardoor zaken zichtbaar werden. Later wist ik zelf meer van vogels en toen was het leuk om de veranderingen en de groei van het Bos mee te maken.

‘Hoe was de organisatie van de vogelstudie van het Amsterdamse Bos?’

Dat was ik. Brander was geweldig goed in het enthousiasmeren van mensen en hij onderzocht zelf ook veel, maar bij het organiseren lag niet zijn interesse. Ik was goed in het organiseren en vond het bevredigend dat ik zo kon bijdragen. Ik heb daarna jarenlang de waarnemingen bijgehouden en activiteiten rondom het Bos georganiseerd. Niet alleen met Brander maar ook met Henk de Groot en Metzger, de derde Boswachter. Dat waren ook enthousiaste vogelaars die veel mensen rondleidden. Brander vond dat de laatste teveel kletste. Maar ik vond het een goede vogelaar. Het enige verschil met Brander was dat Metzger bij een Kievit in de wei, het hele levensverhaal van de Kievit vertelde, terwijl Brander het dan alleen had over de Kievit op dat veld op dat moment van het jaar.

‘U heeft eens een artikel geschreven over Tuinfluiters en Zwartkoppen van het Amsterdamse Bos. Ik heb dat artikel een jaar geleden herlezen en ik moet zeggen dat ik het nog steeds een interessant artikel vond. U

beschrijft in dat artikel de verschillende biotoopkeuzes van de vogels en hun opvolging in een veranderd landschap. Was dat in die tijd een ‘normaal studieobject’? Wie of wat heeft u geïnspireerd tot dit artikel?’

Dat was helemaal Brander. Die kon haarfijn vertellen wat je waar en wanneer kon vinden.

Later kreeg je jonge jongens als Jowi de Roewer en Gerard Oreel; dat waren ongelofelijke vogelaars.

Vooral Jowi was continu in het veld bezig.

▷ *'Let u nog steeds op vogels? Leest u er nog steeds over?'*

Ik heb hier nog wel ergens een kijker liggen maar ben te oud om er iets mee te doen. Ik kijk wel De Gierzwaluw door en heb nog wat vogelgidsen op mijn kamer liggen en dat is het.

De Organisatie van de Amsterdamse vogelaars

'Mevrouw van Drooge, u heeft voor het jubileumboek in 1984 een artikel geschreven over de organisatie van de Amsterdamse vogelaars. De indruk die ik als lezer krijg over die geschiedenis, is dat Amsterdamse vogelaars zich moeilijk laten organiseren. Klopt dat?'

Ze lieten zich niet organiseren. De club was een club rond Brander, die genoeg charisma had om vogelaars te binden. Hij kon vogelaars ertoe brengen om gebieden te inventariseren of waarnemingen door te sturen, maar dat had verder niet zoveel met organiseren te maken.

'U heeft in het bestuur vooral veel samengewerkt met de heer Brander en mevrouw Brinker. Hoe ging de samenwerking?'

Als er dan al organisatie was, dan was het bestuur dat en de samenwerking was heel hecht. Brander bedacht de dingen. Hij was de voorzitter, maar zei daarover "wat doe ik hier eigenlijk". Ik schreef ze op en mevrouw Brinker maakte het blad. Die heeft uren- en urenlang stencils gemaakt en met de hand gedraaid. Wij zijn met zijn drieën wel 15 jaar het bestuur geweest.

'De Vogelwerkgroep was vroeger een kleine club van goede vogelaars, waarom was gekozen voor een specialistische club in plaats van een grote op educatie van leken gerichte organisatie?'

Het was gewoon een groep vogelaars, die zich met hun hobby bezighielden. Sommigen van hen waren goede leraren zoals de drie Boswachters, en deden op die manier aan educatie. De KNNV en vooral penningmeester Smit zorgde voor het geld om allerlei dingen te kunnen doen. De KNNV zorgde ook voor het grotere kader voor de werkgroep. Ik vond het jammer dat de Vogelwerkgroep zich afsplitste. Zonder de KNNV was er nooit een werkgroep geweest en zonder de heer Smit zouden maar weinig activiteiten van de grond zijn gekomen.

'Hoe was de sfeer in de werkgroep?'

Over het algemeen heel goed. Het was een kleine groep mensen en wij trokken veel met elkaar op. Wat ik heel bijzonder vond was de verscheidenheid van de leden. Er zaten scholieren tussen, leraren, en arbeiders, professoren en conciërges en iedereen ging als gelijken met elkaar om. Dat was in die tijd wel bijzonder.

'Was het makkelijk informatie uit de werkgroep te halen, kwamen waarnemingen goed binnen?'

Daar zorgde Brander voor. De mensen stuurden het wel in, maar Brander vertelde mij wel welke waarneming door de beugel kon en welke niet en als hij vond dat een vogel niet gezien kon zijn geweest, dan zette ik die vogel niet op de lijst.